

ligger Regnskab, nemlig 1908—09 og 1909—10, og der bliver det 101,800,000 Kr. For de to følgende Aar 1910—11 og 1911—12 kunne vi kun gøre det skønsmæssigt, dels ved at regne fra de Erfaringer, vi allerede have indvundet, dels ved at tage Budgetteringerne. Det er gjort af Tolddirektoratet saa godt, som det kan gøres, og der kommer man til det Resultat, naar man vil holde sig paa den sikre Side, at det bliver omtrent 101,000,000 Kr. Det vil sige, at den virkelige Indtægt kan antages i dette Piraar at være 202,800,000 Kr., eller, naar man tager de 10 Mill. Kr., der være budgetterede som Tab, og de 3 Mill. Kr., som bleve Tab paa Grund af Fejlregning ved at tage 4 Aars Gennemsnit og Fejlregningen med Spiritus, bliver det 22 Mill. Kr. Differencen bliver nøjagtig disse 22 Mill. Kr., og det betyder atter, at paa de øvrige Poster hæve Fejlene til de forskellige Sider hinanden. Disse to Fejlregninger ere tilstrækkelige til at forklare hele den Mindreindtægt, der er fremkommen for Statskassen ved Skattereformen af 1908. Hvis de 4 Aars Deficit tilsammen bliver, hvad man, efter som man i dette Øjeblik kan se paa det, mener at kunne anslaa det til — jeg vil intet som helst Ansvar have for det Tal, det er for de sidste to Aars Vedkommende i høj Grad bygget paa et Skøn — omtrent 117 Mill. Kr., skyldes deraf kun de 19 pCt. Skattereformen, medens de 81 pCt. skyldes Udgiftsforøgelserne. Jeg haaber, at disse Tal ville være i ikke ringe Grad oplysende med Hensyn til Forholdet.

Jeg kommer nu til en Betragtning af Toldlovens Virkninger. Men jeg ser, at Tiden allerede er langt fremrykket, og jeg vil desuden nødig her ind paa en udførlig Tolddebat. Vi have nok at tale om ved Finanslovens første Behandling, vi komme ind paa nok af alle Slags Emner endda til, at jeg skulde ønske at rejse en Tolddebat. Men der er visse Ting, jeg er nødt til at sige som Svar paa fremkomne Udtalelser.

Et Ledemotiv i adskillige Taleres Udtalelser om denne Sag har været, at disse Toldnedsættelser, som dog vare 10—11 Mill. Kr., har man slet ikke mærket. Forhøjelserne vil man maaske nok indrømme, at man har mærket, men Toldnedsættelserne har man ikke mærket, de ere blevne, som det hedder saa smukt, i Mellemlandernes Lomme. Nu tror jeg ikke paa, at der enten paa dette eller andre Omraader sker Mirakler i det Herrens Aar 1910 — og

heller ikke i 1909 for den Sags Skyld. Jeg tror, at Tolden gaar ind som et prisbestemmende Moment sammen med forskellige andre. Jeg tror, det øver sin Virkning hverken mere eller mindre end andre prisbestemmende Momenter: Produktionsomkostninger, Transportomkostninger, Handelsfortjeneste og saa meget, meget andet. Det er ikke et Beløb, der kan forsvinde. Hvis man siger, det er forsvundet i Mellemlandernes Lomme, er det i hvert Fald en overordentlig haard Dadel, man der retter imod hele Detailhandlerstanden. Hvis de Herrer virkelig havde Ret i den Betragtning, at den hele Toldnedsættelse var forsvunden i Mellemlandernes Lomme, kunde der ikke tænkes nogen kraftigere Tilskyndelse til over hele Linien at gaa over til Forbrugsforeninger, end netop dette vilde være, thi i Forbrugsforeningerne kan Beløbet i alt Fald ikke forsvinde. Jeg tror nu ikke, det forholder sig saaledes. Jeg sigter ikke Mellemlandernes for noget saadant. Jeg tror, at om det end har været ad Veje, som ikke altid ere lette at spore, have Toldnedsættelserne selvfølgelig givet sig Udslag i Priserne ogsaa i den almindelige Detailhandel.

Der er et enkelt Punkt, som har været Genstand for særlig stærk Omtale, nemlig Petroleumstolden. Man har ment, at hele Gevinsten ved Toldnedsættelsen var konfiskeret af Petroleumstrusterne. Det har været mig meget magtpaaliggende at danne mig en begrundet Mening om den Sag. Følger man Priserne Stigen og Synken og sammenligner dem med Prisbevægelserne paa de øvrige Markeder, kommer man ikke til noget bestemt Resultat. Der er forskellige Ting her, der kunde synes at tyde paa, at der laa noget til Grund for den Mistanke, at man havde brugt det Fif først at lade Priserne gaa kunstigt ned og derefter, efter Toldnedsættelsens Ikrafttræden, lade dem gaa kunstigt op med det Resultat, at den hele Toldnedsættelse paa over 2 Mill. Kr. forblev i Trusterne Lomme. Det er ikke let at hugge herigennem uden at anvende en bestemt Fremgangsmaade, som er den, jeg valgte.

Gennem Statistisk Bureau har jeg ladet rette Anmodning til Udenrigsministeriet om paa en bestemt Dag, nemlig den 1. Oktober i Aar, at lade telegraferne til Konsulaterne i Christiania, Stockholm, Hamborg, Rotterdam, Antwerpen og London saaledes: „Bedes telegrafisk indberette Priser inklusive Told pr. 1,000 Kilo Petroleum, Standard White, samt Toldsats